

49. Szentháromság utáni tizenkilencedik vasárnap: Jubileumi
alap vasárnapja.

AZ ISTEN JÓ, KEDVES ÉS TÖKÉLETES AKARATA.

Róma 12,1-2
Róma 12,1-21

Az Isten irgalmasságára utalás felidézi mindazt, ami az első 11 fejezetben van. Ott ez a főtéma. Ez kapcsolja össze elválaszthatatlanul az előzőkkel a következő fejezetek etikai üzenetét. Tehát nem szabad egymástól elválasztva látnunk a dogmatikát és az etikát. Nem szabad megelégednünk egy un. elméleti keresztyénséggel. Nem szabad megfélelkezünk embertársainkról, a társadalomról, amelyben élünk.

Isten irgalma azt is jelenti, hogy etikánk alapja ezért az irgalomért való hálaadás. Mert Krisztus, ahogyan Luther mondotta, nem "új Mózes", aki törvényt szab és parancsot oszt, hanem Úr és Megváltó, aki Isten irgalmát hozza. A református kegyesség félreérthetetlenül hangsúlyozza az irgalomért való hálaadást, amikor Heidelbergi Káténk ezt tanítja a 64. kérdésben: "Nem nevel-e ez a tanítás könnyelmű és elvetemült embereket? Felelet: Nem, mert lehetetlen, hogy azok, akik igaz hit által Krisztusba oltattak, a háladatosság gyümölcseit ne teremjék."

Alapigénk e levél harmadik főrészének a kezdete. Így foglalják ~~szét~~ össze: "Intelme a gyülekezetekhez". "A hívők munkás szeretete"; vagy ahogyan Kálvin olyan szépen mondja, az apostol "szép renddel áttér az erkölcsök szabályozására". Alapvető üzenetük, hogy nem túrik hitünk és életünk kettészakadását. Vagy másként fogalmazva: A templomi és a hétköznapi keresztyénségnek megegyezőnek kell lenni.

1. Isten akaratát kell keresnünk!

Ez a keresztyén élet célja. "Ennek megértése az igazi

bölcsesség", mondja Kálvin. Ennek cselekvése tesz minket Jézus Krisztus tanítványává és barátává. Két evangéliumi idézetet mondok: "Mert aki cselekezi az én mennyei Atyám akaratát, az nékem fitestvérem, nőtestvérem és anyám". /Mt 12,50/ A János 15-ben pedig ezt mondja Jézus: "Ti az én barátaim vagytok, ha azokat cselekszitek, amiket én parancslok néktek". /14/ Isten akaratának cselekvése visz az örök életre. Sokszor kell mondanunk és soha nem szabad rajta megsértődnünk, ha mások mondják nekünk figyelmeztetésül a Hegyi Beszédben található mondatot: "Nem minden, aki ezt mondja nékem: Uram! Uram! Megyen be a mennyek országába; hanem aki cselekezi az én mennyei Atyám akaratát". /Mt 7,21/ Erről tesz bizonyosságot János apostol is: "...aki az Isten akaratát cselekezi, megmarad örökké". /1 Jn 2,17/

Tehát olyan Istenben hiszünk, Akinek van akarata. Nem megfáradt nagypapa ő, akinek már minden mindegy. "Nekem már minden ^hhogyan jó". Nem, Istenünk akaratának kell megvalósulnia a földön is. Látásom szerint Pál apostol didalmas életének titka az Apostolok Cselekedetei 9,6-ban keresendő. Azonnal ezzel fordul az Urhoz: "Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?"

Isten akarata a természeti, "érzéki" ember számára boldogság és botránkozás; hogy megértsük, három dolognak kell megtörténnie az életünkben:

a/ Oda kell szálni a mi testünket! "Szánjátok oda a ti testeteket", az eredeti szöveg értelme szerint azt is jelenti: "Bocsássátok magatokat Isten rendelkezésére". Azaz, mivel az Istené vagyunk, - Heidb. Káté első kérdés - legyünk is egészen az Istené. Amíg a pogány és zsidó áldozatban az ember valamit, valami tulajdonát áldozta az Istennek, addig a keresztyén-ségben hálából teljes önmagunkat, egész lényünket kell odaáldozni annak az Istennek, aki önmagát adta értünk. /Gal 1,3-5/ Az Isten Igéjének az értelme, hogy Isten igényt tart az egész ~~em~~

emberre, egész életünkre. Nem elég, ha életünknek, időnknek egy kis részét szánjuk oda Istennek. Az egészet az Ő rendelkezésére kell bocsátanunk! Azt kell cselekednünk, amiről Pál apostol beszél a Rómaiakhoz írott levelében: "Emberi módon szólok a ti testeteknek erőtlensége miatt. Mert amiképen oda szántátok a ti tagjaitokat a tisztátalanságnak és a hamisságnak szolgálóul a hamisságra: azonképen szánjátok oda most a ti tagjaitokat szolgálóul az igazságnak a megszenteltetésre." /6,19/

b/Nem szabhatjuk magunkat e világhoz. "Ne szabjátok magatokat e világhoz", mondja alapigénk. Nekünk nem, életideánk a szerzetesi, világtól elvonuló, a világ sorsával, problémáival nem törődő keresztyén élet. Mi soha nem feledhetjük, hogy Megváltónk így imádkozott érettünk Főpapi imájában: "Nem azt kérem, hogy vedd ki őket e világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól". /Jn 17,15/ Kálvin tanítása szerint "a világ szó, noha sok jelentése van, itt az emberek gondolkodását és erkölcsét jelenti. - És hozzáfűzi - nem ok nélkül tiltja Pál, hogy ehhez szabjuk magunkat". Tehát jól értsük meg, hogy mi soha nem szabhatjuk magunkat az emberek gondolkodásához és erkölcséhez. Mert ez a világ tele van látszattal, hazugsággal, udvariaskodással, ~~születetlenséggel~~, lelkiismeretlenséggel. Isten népe, Isten református népe Kálvin tanításában jár. "A világ elhiteti magával, hogy az általa kigondolt cselekedetek jók; Pál ezzel szemben azt kiáltja, hogy Isten parancsolatai szerint kell értékelni, mi a jó és mi a helyes. A világ tapsol magának és gyönyörködik a maga találmányaiban; Pál pedig azt állítja, hogy Istennek csakis az tetszik, amit Ő parancsolt. A világ, hogy megtalálja a tökéletességet, Isten Igéjétől elpártolva új kitalálásokra vetemedik; Pál pedig, amikor megállapítja, hogy Isten akaratában van a tökéletesség, azt is kimutatja, hogy ha valaki ezt a határt átlépi, hazug képzelődés já-

tékszerévé válik".

c/El kell változnunk elménk megújulása által. A megújulásnak, átváltozásnak teljesnek kell lenni, végbe kell menni gondolkodásunkban is. A "térjete meg" ige első jelentése is az, hogy változtassátok meg gondolkodásmódokat. Kálvin szerint az Apostol itt az ellentét felemlítésével magyarázza meg, miről van szó, amikor azt parancsolja, hogy változzunk el elménk megújulására. Ügyelnünk kell azonban arra, mondja Kálvin, hogy milyen megújulást kíván tőlünk Isten. Nemcsak a test megújulását kívánja, hanem az elme megújulását is; azaz, "az egész embernek újjá kell születnie, ha be akar lépni Isten országába. Mert elménkben is, szívünkben is teljesen eltávolodtunk az Isten igazságától".

Befejezésül hadd hívom fel figyelmeteket az Apostol által említett kétféle hármasságra. Isten akaratáról azt mondja, hogy az jó, kedves és tökéletes. A mi "okos tiszteletünk-ről" pedig azt, hogy az élő, szent és Istennek kedves. Bizony ilyen az, s ilyennek kell lenni annak. De vajon ilyen-e? Ámen.

Néhány megjegyzés: Parakalein - inteni, buzdítani, kérlelni. Parastésai - valamit valakinek rendelkezésére bocsátani. Tehát "Szánjátok oda...", így is értelmezendő: "Bocsássátok magatokat Isten rendelkezésére!" Testeteket: a görög kifejezés /szóma/ az egész embert jelöli meg, mint személyt. Figyelmeztetése: Istenhez csak mint testben élő emberek tudunk viszonyulni. Nem elég "lelki magatartásról" beszélni. Nem lehet, hogy csupán az "érzésvilágunk" vagy a "belső ember" az Istené. Thüsia - áldozat. Minden kultusz ós-szava az apostol etikájának első szava! "A Krisztus áldozatának megfelel a mi áldozatunk, a Megváltó önmaga odaadásának pedig a megváltottak önmaguk odaadása".

/Brunner/ - "Ne szabjátok magatokat..." A Vulgata így fordítja:

" Nolite conformari huic saeculo!" Szó szerint: Ne vegyétek fel ennek az aiónnak a formáját! Vagy így: "Az egyház ne szekularizálódjon; az egyház legyen egyház és ne "saeculum", "aión houtos"!" Ez a mondat beleállítja e két verset és a következő fejezeteket is, tehát az apostol etikáját az "aión houtos", e mostani világekorszak, s az "aión mellón", az eljövendő világekorszak eschatologikus feszültségébe. Azt jelenti, ha Istenhez tartozunk, nem törzünk többé a világhoz. A keresztyén hit nem veszi ki ugyan az embert a világból, sőt beleállítja abba, hogy ott Krisztus szeretetével szolgáljon, de kiveszi a "világhoz tartozásból" /aus der Weltgehörigkeit, Brunner/. "Alakulatok át gondolkodástok megújulásával", a görög szó "metamorphoustje" arra mutat, hogy metamorfózison kell átmenünk: "formálódjatok újjá".